

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

KEREITI YA 11

PUDUNGWANA 2014

**SESOTHO PUO YA LAPENG – PAMPIRI YA 1
MEMORANTAMO**

MATSHWAO: 70

Memorantamo ena e na le maqephe a 7.

KAROLO YA A: TEKOKUTLWISISO**POTSO YA 1****TEMA YA A:**

- 1.1 Serwala ✓ (1)
- 1.2 Lekgotla la dinare. ✓ (1)
- 1.3 Ba ile ba ya sepetlele. ✓ (1)
- 1.4 Maqeba a bona. ✓ (1)
- 1.5 D (Hoseng haholo). ✓✓ (1)
- 1.6 Malekupa ke mofumahadi wa Lesedi. ✓✓ (1)
- 1.7 Qabang ya Lesedi le mofumahadi wa hae ✓✓ (2)
- 1.8 Lesedi o ne a shapile mofumahadi wa hae. ✓ (2)
- 1.9 Tjhe, mosadi a ka mo tshwarisa.
Ee, ke tsela ya ho mo kgalema. (E le NNGWE feela) ✓✓ (2)
- 1.10 Mokotla ✓ (1)
- 1.11 A tshware sebetsa seo a tla itshireletsa ka sona. ✓ (2)
- 1.12 O tla imakatsa, a iketse e ka ha a tsebe batho ba neng ba mo futuhetse. ✓✓ (2)
- 1.13 O bolela hore ba se ke ba nka lehlakore la Malekupa le ha e le yena a phoso. ✓✓ (2)
- 1.1.4 B (Sebelana) ✓ (1)

[20]

TEMA YA B

- 1.15 Lenyatso/ho ikgohomosa ✓ (1)
- 1.16 Kutlwano/hlompho ✓ (1)
- 1.17 Batho ba ne ba bolawa ka sehloho.
Ba tjhesetswa matlo.
Ba hatjelwa mehlape ya bona. (E le NNGWE feela) ✓✓ (2)
- 1.18 Bobedi di buwa ka diphutuhelo tsa batho. ✓✓ (2)
- 1.19 O ne a sa tshabe ho lwana le monna e mong. ✓✓ (2)
- 1.20 Kganyapa ✓ (1)
- 1.21 Boikwetliso ✓ (1)
- [10]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA A: 30

KAROLO YA B: KGUTSUFATSO**POTSO YA 2**

Amohela sephetho seo o se fumanang. Eba le lesedi ka HIV, ithute haholo ka yona. Utulla boemo ba hao bathong bao o ba tshepang sebakeng sa tshehetso. Eya ngakeng mme o botse dipotso tseo o hlohang ho tseba dikarabo tsa tsona. Tseba meriana eo o tshwanetseng ho e sebedisa o nwe di-ARV tsa hao ho ya ka ditaello tsa ngaka. Nnetefatsa hore o ja dijo tse nang le phepo, o ikwetlise kgafetsa, qoba le tshebediso ya dithethefatsi. Qoba le thobalano e sa bolokehang hore o se tshwaetse ba bang.

Palo ya mantswe (90)

Ka sebopeho sa dintlha

	Qotso	Mantswe a maitluti
1	Sa bohlokwa seo o tshwanelang ho se etsa ke hore o amohele sephetho.	O tshwanela ho amohela sephetho seo o se fumanang.
2	Se seng se ka thusang bophelo ba hao ke hore o be le lesedi ka HIV mme o ithute haholo ka yona.	E ba le lesedi ka HIV, ithute haholo ka yona.
3	Utulla maemo a hao bathong bao o ba tshepang jwalo ka lelapa le metswalle e haufi mme o tshepele ho bona bakeng sa tshehetso	Utulla boemo ba hao bathong bao o ba tshepang sebakeng sa tshehetso.
4	O tshwanela ho tseba ka meriana, o tshwanela ho nwa di-ARV tsa hao jwalo ka ha ngaka e o laetse letsatsi le letsatsi.	Tseba meriana eo o tshwanetseng ho e sebedisa, o nwe di-ARV tsa hao ho ya ka ditaello tsa ngaka.
5	Netefatsa hore o ja dijo tse nang le phepo, o ikwetlise kgafetsa.	Nhetefatsa hore o ja dijo tse nang le phepo, o ikwetlise kgafetsa.
6	Qoba ho tsuba, dithethefatsi.	Qoba tshediso ya dithethefatsi.
7	Qoba ho etsa thobalano e sa bolokehang hobane ke boikarabelo ba hao hore o se tshwaetse ba bang.	Qoba thobalano e sa bolokehang hore o se tshwaetse ba bang.

Palo ya mantswe (90)

Tataiso mabapi le ho tshwaya:

- Moithuti a ngole ka seratswana.
- A ngole ka mantswe a hae empa a sa fetole moelelo wa tema.
- A ngole lenane la mantswe qetellong ya kgutsufatso.

Matshwao

Matshwao a (7) ho dintlha tse supileng.

Matshwao a (3) a puo.

Matshwao kaofela a **leshome** (10).

Ela hloko:

- Ha a sa ngola palo ya mantswe a se nkelwe matshwao.
- Ha kgutsufatso e le kgutshwane haholo empa dintlha di hlahella, mo abele matshwao kaofela a dintlha le puo.
- Ha e le telele haholo, bala ho fihlela mantsweng a mahlano ho feta 90, ebe o tlohela tse latelang.
- Mo abele matshwao a lekaneng ho ya ka sekala.
- Ha a ntshitse dipolelo di le jwalo tsa tema empa di nepahetse, o fumana matshwao a mararo a puo.
- Ha a tswile lekoteng ha ho letho leo a le fumanang.
- Kabo ya matshwao e tjena:
 - Dintlha tse 1 ho ya ho tse 3 – fana ka letshwao le le leng la puo.
 - Dintlha tse 4 ho ya ho tse 5 – fana ka matshwao a mabedi a puo.
 - Dintlha tse 6 ho ya ho tse 7 – fana ka matshwao a mararo a puo.

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B: 10

KAROLO YA C: THUTAPUO LE TSHEBEDISO YA PUO**POTSO YA 3: PAPATSO**

- 3.1 Plush ✓ (1)
- 3.2 Ho bentsha dieta ✓ (1)
- 3.3 Bana ba sekolo ✓ (1)
- 3.4 Etela www.plush.co.za ✓✓ (1)
- 3.5 Ho hapa sephuthelwana sa plush back to school se bitsang R1000 ✓✓ (2)
- 3.6 Mongolo o moholo le setshwantsho ✓✓ (2)
- 3.7 Ee, hobane e na le dihlahiswa tsa maemo a hodimo tse fepang le ho laola dieta.
Tjhe, empa e le tsela feela ya ho bapatsa. ✓✓ (Amohela le tse ding tse nepahetseng.) (2)
- [10]**

POTSO YA 4: KHATHUNU

- 4.1 Bakeresete ✓ (1)
- 4.2 Ka ho ya kerekeng. ✓ (1)
- 4.3 Batho ba fana dimpho.
Malapa a ba mmoho.
Ho jewa dijo tse monate haholo. (E le NNGWE feela). ✓✓ (2)
- 4.4 Ke letsatsi la tswalo la Morena Jesu. ✓ (1)
- 4.5 Bolo e ntjha ya maoto.
Baesekele e ntjha. ✓ (2)
- 4.6 Dikarabo di ka fapana ho ya ka maikutlo a moithuti ka mong. Amohela a nepahetseng. ✓ (1)
- 4.7 Bana ba nwa jwala, ba tawe.
Batho ba a lwana ka lebaka la botawa.
Tshenyo e sa hlokeheng ya tjhelete. ✓✓ (Le tse ding tse nepahetseng) (2)
- [10]**

POTSO YA 5: TEMA E NGOTSWENG

- 5.1 Bana ba batle ba qabolwa ke Mokgele. √√ (2)
- 5.2 Motho ya mona ha a rate ha batho ba bang ba tswellella bophelong.√ (2)
- 5.3 D (Motho ya buang haholo). √ (1)
- 5.4 Mokgele o tla tla ka pale e ntjha kajeno. √√ (2)
- 5.5 Meokgo, dikeledi, dikgapha √ (1)
- 5.6 Badisana ba ne ba hlile ba thabile. (Amohela e nepahetseng) √ (2)
- [10]**

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA C: 30
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 70